

Musikalsk samvær og bal med vestjysk spillemandstradition

Lørdag den 22. april kl. 14 - 23

Gæsterne

Det er en glæde at kunne invitere til samvær med seks personer med hver deres folkemusikalske baggrund af format og rødder i den vestjyske folkemusiktradition. Oven i købet er de tre af dem udnævnt til rigsspillemand. I dagens løb vil vi på forskellig måde kunne få et godt indblik i det karakteristiske ved den endnu levende tradition fra det vestjyske område.

Lilian og Gitte Vammen er en attraktion denne dag, hvor det er lykkedes Folkekulturværkstedet at få besøg af disse efterkommere af en navnkundig spillemandsfamilie, som i fire generationer har plejet og udfoldet et særegent musikalsk sprog. Lilian Vammen er datter af Thomas Ingolf Sørensen, hvis bedstefars bror var den legendariske spillemand Peder Pøhl. De har gennem to årtier spillet til baller sammen med Lilians far, Thomas Ingolf Sørensen, og hans fætter, Helge Sørensen.

Lilian er udnævnt til **rigsspillemand** for dansant, varmt og stærkt spil og loyal videreførelse af musik- og dansetraditionen efter sin egen spillemandsslægt som fjerde generation af Sørensen-familien fra Vestjylland. Lilian er en fin harmonikaspiller og spiller dette vestjyske repertoire med stor energi og kraft. Lilian har hørt sin far spille så langt tilbage, hun kan huske. Hun fik sin første harmonika (tangent) som 12-årig, men skiftede et halvt år senere til femradet harmonika, og Thomas Ingolf lærte hende melodier fra familiens repertoire. Fra 15-årsalderen underholdt Lilian ved lokale arrangementer, og i 1977 begyndte hun at spille til privatfester. I 1978 dannede Lilian sammen med Gitte duoen "Lyngtotterne" (1978-1996). Begge sang, og de spillede både gammel og moderne musik til privat- og foreningsfester, og de var bl.a. også fast orkester i en gammeldanserforening. Lilian og Gitte lærte nu også melodier af Helge, og de spillede i denne periode med Thomas Ingolf og Helge Sørensen, når der blev sendt bud efter dem. Lilian er uddannet socialrådgiver og har nu forladt arbejdsmarkedet grundet nedslidning.

Gitte har sammen med Lilian spillet det gamle repertoire i snart 40 år. Gitte spiller i dag mest klaver, men i duoen "Lyngtotterne" spillede hun hovedsageligt trommer og saxofon. Gitte lægger en solid bund på klaver, når hun spiller det gamle repertoire sammen med Lilian. Gitte er født i Viborg og var bosat i Århus, da hun mødte folkemusikken i Vestjylland. Hun har tidligere spillet klassisk obo og blokfløjte. Hun blev færdiguddannet som lærer i Herning og lærte det vestjyske repertoire efter gehør, først på harmonika og senere som akkompagnatør på klaver. Gitte leder i nogle år et rytmisk kor i lokalområdet, hvor hun akkompagnerer på klaver og Lilian på harmonika eller guitar. Gitte har arbejdet som lærer i folkeskolen og har i den forbindelse haft meget musikundervisning.

Hedeselskabet består af **Jeppe Nørgaard** og **Steen Jagd Andersen**, begge violin, og **Vagn Dahl Hansen**, klaver, der alle tre har rødder i den vestjyske tradition. De har spillet til adskillige baller de sidste par år, herunder også dobbeltbal med Gitte og Lilian. Orkestret blev dannet i 2014. Det var egentlig tænkt som et lejlighedsorkester, men resultatet blev så godt, at de besluttede at fortsætte samarbejdet. Steen Jagd, Vagn Dahl og Jeppe Nørgaard startede egentlig med at spille sammen helt tilbage i 1970'erne sammen med jyske spillemænd som Børge Christensen - "Smeden fra Hogager" - og Thomas Thomsen fra Holstebro. Siden skiltes deres veje, og de har faktisk ikke spillet sammen i næsten 40 år, før de greb denne chance for at komme til at spille deres ungdoms musik sammen igen.

Jeppe spiller violin med den ballast, som et mangeårigt sammenspil med spillemænd som Evald Thomsen, Viggo Gade og Børge Christensen har givet ham. Han spiller violin, guitar og synger. Han er uddannet som BA i folkloristik, har studeret ved Folkemusikhuset i Hogager samt hos traditionelle spillemænd og violinisten/komponisten Birgitte Alsted. Han har undervist på aften-skoler, kurser og seminarer over hele landet og har komponeret til flere teater- og danseteaterforestillinger. Han er fast musiker og huskomponist for Danseteatret Nordenfra og spiller desuden i Professerne og Knorifas.

Vagn spiller violin og primært klaver. Han er læreruddannet med musik som linjefag 1969, fra 1972 medarbejder ved Folkemusikhuset i Hogager ved Holstebro og senere musikproducer i DR og specialundervisningslærer. Han har spillet med traditionelle jyske spillemænd. Store inspiratorer på violin

har været Evald Thomsen og Børge Christensen, og på klaver Niels Bjerregaard (Thisted). Han har undervist på utallige kurser og seminarer landet over og har også spillet i Bøg og Trio Tinus.

Steen er udnævnt til **rigsspillemand** 'for kraftfuldt og dansant spil efter Thomas Thomsen og andre vestjyske spillemænd, fremført dynamisk og med et fint personligt præg'. Efter besøg i Folkemusikhuset i Hogaer i '71 startede han sammen med andre Rumlekvadrillen i Nr. Nissum. I '73 begyndte et mangeårigt sammenspil med Thomas Thomsen, med hvem han spillede forsamlingshusene tynde. Han samlede også inspiration i sammenspil med Knud Laursen i Haderup og Kræn Nørgård i Ulfborg. Han har derefter spillet med Dansk Arbejde og Ballast og har undervist på aftenskoler, kurser og højskoler.

Anders Chr. N. Christensen er **rigsspillemand** 'for sit livslange arbejde med indsamling, forskning og formidling af traditionel dans og spillemandsmusik fra forskellige egne, og for derved at have beriget såvel traditionsbærerne som de nutidige brugere'. Anders er folklorist og magister og er også vestjyde, og han har skrevet speciale og adskillige artikler om Peder Pøhl og spillemandsfamiliens tradition. Han blev i 1992 mag. art. i folkloristik fra Københavns Universitet og var ekstern lektor samme sted 1998-2001 og timelærer ved Det Fynske Musikkonservatorium siden 1998, og han har fra 1994 været ansat ved Dansk Folkemindsamling i kortere og længere perioder. Siden midten af 1970'erne har han foretaget indsamlingsarbejde inden for områderne dans, musik, dagligliv samt skik og brug og har især specialiseret sig inden for den traditionelle dans og instrumentalmusik i Danmark og deltaget i forskningsprojekter arrangeret af Nordisk forening for folkedansforskning. Han har endvidere formidlet folkloristiske emner i mange sammenhænge.

Programmet

Musikalsk samvær

Anders vil sammen med Lilian og Gitte fortælle om spillemandsfamilien og dens tradition og give prøver på familiens spille- og danserepertoire.

Workshops

I en **spilleworkshop** ved Steen vil interesserede spilleglade kunne lære at spille et par vestjyske melodier.

I en **danseshop** vil Anders lære danserne det særlige vestjyske trit med underdeling, at træde en hopsa af og de karakteristiske danse som trekant, firtur og sløjfe.

Bal

Ballet om aftenen med de to orkestre vil derfor kunne blive en enestående musik- og baloplevelse for både trænedede og nye dansere og for interesserede tilhørere.

Foto Poul Møller, Køge spillemandsforening 2016